

Vergaderjaar 2015–2016

33 996

Wijziging van de Wet op de kansspelen, de Wet op de kansspelbelasting en enkele andere wetten in verband met het organiseren van kansspelen op afstand

Nr. 10

AMENDEMENT VAN DE LEDEN VAN WIJNGAARDEN EN VAN DEKKEN

Ontvangen 23 november 2015

De ondergetekenden stellen het volgende amendement voor:

I

Artikel I, onderdeel F, wordt als volgt gewijzigd:

1. Onder de aanduiding F wordt ingevoegd: Artikel 21 wordt als volgt gewijzigd:.

2. In de bestaande tekst wordt «Aan artikel 21, tweede lid,» vervangen door: 1. Aan het tweede lid.

3. Er wordt een onderdeel toegevoegd, luidende:

2. Na het tweede lid worden twee leden toegevoegd, luidende:

3. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden nadere regels en criteria gesteld met betrekking tot de vergunning voor het organiseren van sportprijsvragen. Deze regels en criteria hebben in ieder geval betrekking op:

a. de sportprijsvragen die op grond van een vergunning mogen worden georganiseerd, waarbij spelregels en andere kenmerken van die sportprijsvragen kunnen worden gegeven;

b. regels met betrekking tot het onderkennen en voorkomen van manipulatie met sportwedstrijden.

4. De regels en criteria, bedoeld in het derde lid, worden in beginsel vastgesteld na overleg met de kansspelautoriteit, sportbonden en vergunninghouders die sportprijsvragen aanbieden. Tot de regels, bedoeld in het derde lid, onder b, kan een lijst behoren met kansspelen, spelregels en andere kenmerken van die spelen die door een vergunninghouder voor het organiseren van sportprijsvragen niet mogen worden aangeboden.

II

Artikel I, onderdeel G, wordt als volgt gewijzigd:

1. Onder de aanduiding G wordt ingevoegd: Artikel 25 wordt als volgt gewijzigd:.

2. In de bestaande tekst wordt «Aan artikel 25, tweede lid,» vervangen door: 1. Aan het tweede lid.

3. Er wordt een onderdeel toegevoegd, luidende:

2. Na het derde lid worden twee leden toegevoegd, luidende:

4. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden nadere regels en criteria gesteld met betrekking tot de vergunning tot het organiseren van totalisators. Deze regels en criteria hebben in ieder geval betrekking op:

a. de totalisators die op grond van een vergunning mogen worden georganiseerd, waarbij spelregels en andere kenmerken van die totalisators kunnen worden gegeven.

b. regels met betrekking tot het onderkennen en het voorkomen van manipulatie met totalisators.

5. De regels en criteria, bedoeld in het vierde lid, worden in beginsel vastgesteld na overleg met de kansspelautoriteit en vergunninghouders die totalisators aanbieden. Tot de regels, bedoeld in het vierde lid, onder b, kan een lijst behoren met kansspelen, spelregels en andere kenmerken van die spelen die door een vergunninghouder voor het organiseren van totalisators niet mogen worden aangeboden.

III

In artikel I, onderdeel P, wordt artikel 31a als volgt gewijzigd:

1. In de aanhef van het vierde lid wordt na «regels» telkens ingevoegd: en criteria.

2. In het vierde lid wordt na onderdeel a een onderdeel ingevoegd, luidende:

a1. regels met betrekking tot het onderkennen en voorkomen van manipulatie met sportwedstrijden;

3. Na het vierde lid wordt een lid toegevoegd, luidende:

5. De regels en criteria, bedoeld in het vierde lid, onder a en a1, worden in beginsel vastgesteld na overleg met de kansspelautoriteit, sportbonden en vergunninghouders van kansspelen op afstand die sportprijsvragen of een totalisator aanbieden. Tot de regels als bedoeld in het vierde lid, onder b, kan een lijst behoren met kansspelen, spelregels en andere kenmerken van die spelen die door de houder van een vergunning tot het organiseren van kansspelen op afstand niet mogen worden aangeboden.

Toelichting

Indieners zijn van mening dat risicovolle weddenschappen een bedreiging vormen voor de integriteit van de sport. Sport is er in beginsel voor de sport zelf en mag niet ondergeschikt worden gemaakt aan gokweddenschappen. De sportwereld heeft zelf de eerste verantwoordelijkheid om integriteit en sportief gedrag te stimuleren, maar de wetgever heeft daarnaast de verantwoordelijkheid om de sport tegen ondermijnende externe invloeden te beschermen. Om te voorkomen dat de integriteit van de sport onder druk komt te staan moeten daarom

risicovolle sportwedenschappen worden uitgesloten van het kansspel­aanbod en in overleg met de sector op een zwarte lijst geplaatst worden.

De sector die met de regels en criteria moet werken, moet, via vertegen­woordigingen van de sector en de betrokkenheid van experts, zo goed mogelijk betrokken worden bij de totstandkoming hiervan. Dat mag echter niet onnodig ten koste gaan van de slagvaardigheid van de handhaving en de snelheid waarmee deze tot stand komen. Daarom is gekozen voor de term «in beginsel». De Staatssecretaris van VenJ moet bij vaststelling van de regels en criteria kunnen aangeven in welke mate hij de sector heeft betrokken bij de totstandkoming van de criteria die gelden om een wedstrijd op de zwarte lijst te plaatsen. Gelet op hun inherente kwets­baarheid moeten in ieder geval de volgende categorieën wedstrijden op de zwarte lijst worden geplaatst:

1. alle wedstrijden op amateurniveau, dat wil zeggen het niveau waar spelers niet betaald krijgen voor de sportprestatie (waarbij de sporters niet zijn aan te merken als werknemer, dienstverrichter of onderneming). In het Rapport Matchfixing in Nederland (T. Spapens, M. Olfers EY, 2013) staat op p. 40: «Bij gokgerelateerde matchfixing op initiatief van de spelers zelf, gaat het om geld. Dit betekent dat vooral spelers in de verleiding kunnen komen die weinig verdienen. Kortom, spelers die voor dergelijke praktijken vatbaar zijn, zullen vermoedelijk allereerst te vinden zijn in de sporten of divisies waar relatief weinig wordt verdiend, en dan bij spelers die het einde van hun carrière zien naderen of die van zichzelf weten dat zij toch niet meer de overstap naar een betere club en een beter contract kunnen maken, of nog substantieel kunnen stijgen in de rankings.» Recente voorbeelden tonen aan dat de amateursport kwetsbaar is voor matchfixing. RTL nieuws vroeg in mei 2015 aan amateurvoetbal­clubs of zij bekend waren met manipulatie van wedstrijden.¹ 120 van de 428 clubs waren bekend met manipulatie. Indien op dergelijke wedstrijden ook gekokt mag worden, is de kans op gokgerelateerde matchfixing, en infiltratie van criminele organisaties groot. In het tennis in België wordt onderzoek gedaan naar wedstrijden op Challengerniveau.² Een Engelse rechter gaf aan dat het eenvoudiger was om spelers in lagere divisies te benaderen vanwege de lage salarissen.³ Door dit amendement worden de amateursport en de amateursporter beschermd.

2. negatieve spelelementen, daarmee wordt beoogd wedenschappen op straffen, sancties gedurende het wedstrijd­spel, opgelegd door de scheidsrechter, arbiter, jury, en dergelijke te voorkomen. Onder negatieve spelmomenten worden bijvoorbeeld rode kaart in het voetbal, een penalty of een strafbal in het hockey verstaan, maar ook een openbare waarschuwing in het boksen. Ook mogen geen wedenschappen worden toegestaan op door een tuchtcommissie of een ander rechtsprekend orgaan binnen een sportorganisatie op te leggen sanctiemaatregelen, zoals de duur van een opgelegde schorsing. Deze verboden sluiten aan bij allerlei programma's die fair play beogen te bewerkstelligen;⁴ in Nederland kan worden gedacht aan het Actieplan «Naar een veiliger sportklimaat», het aanpakken van excessen in de sport en, geheel in lijn met waar dit kabinet voor staat, namelijk «Nederland Veiliger». Naast integriteitsaspecten blijkt uit verschillende onderzoeken dat dergelijke

¹ www.rtlnieuws.nl/nieuws/binnenland/wijdverbreide-omkoping-amateurvoetbal.

² «European Parliament states that lower divisions are a target», FD, 3 juni 2015.

³ Guardian, 20 juni 2014.

⁴ Roland, N., Holze, J. «Sports Development and young people, the role of international organizations» in: «Routledge Handbook of Sports Development», 2011, 204. See f.e. 19 september 2015, World Summit Ethics in Sport conference.

spelmomenten ook relatief eenvoudig zijn te manipuleren. (Zie bijvoorbeeld Bonafice, Sports Betting and Corruption; ook Tjeerd van Dekken wijst hierop in zijn initiatiefnota «De aanpak van matchfixing in Nederland, p.16)

3. Eenvoudig te manipuleren spelmomenten, zoals dubbele servicefouten in het tennis, de eerste uitbal in voetbal. Deze worden eveneens uitgesloten van weddenschappen. Uit verschillende onderzoeken blijkt dat er een groot risico is op fixing bij eenvoudig te manipuleren gebeurtenissen (Sorbonne-ICSS, 2014, Bonafice, Spapens, Olfers, EY, 2013).

Als voorwaarde voor de vergunningverlening bij sportwedden-schappen, om de inherente kwetsbaarheid van een sportwedstrijd te verkleinen, wordt in ieder geval als eis gesteld dat sprake is van real-time verslaglegging en dat er sprake is van een door de desbetreffende sportbond gereguleerde wedstrijd die onder auspiciën van de bond staat. Hiermee wordt bedoeld dat de wedstrijd plaatsvindt volgens de door de desbetreffende sportbond vastgestelde regels en dat een of meer arbiters van de desbetreffende sportbond toezicht houden op het verloop van de wedstrijd: real time verslaglegging) ziet op transparantie en is nodig om matchfixing te kunnen bewijzen, reglementering voorziet in de mogelijkheid om matchfixing tuchtrechtelijk te kunnen sanctioneren. Op deze wijze blijft er een verantwoord aanbod van sportwedden-schappen over. Men denke aan weddenschappen op de tussenstand, ruststand, topscoorders, eerste punt, scoreverschillen en overige sportwedden-schappen die niet zijn uitgesloten.

Dit amendement heeft tevens betrekking op zowel totalisators (paardenrennen) als op niet-online sportprijsvragen (de toto, ook wel aangeduid als de sporttotalisator), zodat een gelijk speelveld wordt gecreëerd voor de hele kansspelmarkt. Wetstechnisch is dit amendement vormgegeven door wijziging van het vierde lid, en toevoeging van een vijfde lid aan artikel 31a van de Wet op de kansspelen (hierna: de Wok) (onderdeel III).) De wijzigingen voor sportprijsvragen (artikel I, onderdeel F: artikel 21 van de Wok) en totalisators (artikel I, onderdeel G: artikel 25 van de Wok) zijn opgenomen in onderdeel I respectievelijk onderdeel II.

Hoewel indieners vinden dat de de begrippen «sportprijsvraag» (gedefinieerd in artikel 15, lid 2, van de Wok) en «totalisator» (artikel 23, lid 2, van de Wok) verouderd zijn hebben zij om redenen van consistente wetgeving er voor gekozen in dit amendement aan te sluiten bij de terminologie welke sinds de toenmalige Loterijwet van eind jaren vijftig wordt gehanteerd (zie verder Kamerstukken II, 1959/60, 5786, nr. 3, e.v.). Vervanging van deze verouderde begrippen kan via afzonderlijke wetgeving. Regelgeving en rechtspraak verstaan thans onder «sportprijsvragen» mede weddenschappen of andere vormen van kansspelen bedoeld rondom een sportwedstrijd en onder totalisators de aanbieders van weddenschappen op paardenrennen. Indieners benadrukken dat alle sportwedden-schappen onder de reikwijdte van dit amendement vallen.

Van Wijngaarden
Van Dekken